

Wydział Historyczny.

kierunek studiów: Historia

dyscyplina wiodąca: historia

profil kształcenia: ogólnoakademicki

poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

numer uchwały Senatu\*82/2025/2026

do planu obowiązującego od 2026/2027

| Lp. | Zajęcia                                             | Kierunkowe efekty uczenia się                                                                     | Treści programowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sposoby weryfikacji efektów uczenia się                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Wstęp do badań historycznych                        | K_A1W01, K_A1W03, K_A1W08, K_A1W09, K_A1U01, K_A1U02, K_A1U03, K_A1U06, K_A1U09, K_A1K01, K_A1K03 | Historia jako dyscyplina naukowa – przedmiot, cele i miejsce w systemie nauk. Organizacja badań historycznych w Polsce i na świecie oraz podstawowe instytucje naukowe prowadzące badania historyczne. Literatura naukowa jako podstawa warsztatu badawczego historyka. Źródła historyczne – definicja, klasyfikacja, charakterystyka oraz ich wykorzystanie w badaniach historycznych. Krytyka zewnętrzna i wewnętrzna źródeł historycznych. Podstawowe metody badań historycznych oraz etapy postępowania badawczego. Kształcenie umiejętności wyszukiwania, doboru, analizy i krytycznej interpretacji źródeł oraz literatury naukowej. Stawianie problemów badawczych. Zasady etyki badań naukowych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                    |
| 2   | Archeologia ziem polskich                           | K_A1W05, K_A1W08, K_A1W12, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U13, K_A1K06                                     | Archeologia jako dyscyplina badająca najstarsze dzieje człowieka – jej miejsce w naukach historycznych oraz znaczenie dla poznawania przeszłości. Charakterystyka źródeł archeologicznych oraz ich znaczenie w rekonstrukcji dziejów najdawniejszych. Metody badań archeologicznych oraz podstawowe problemy interpretacji materiałów archeologicznych. Kształcenie umiejętności rozpoznawania i interpretowania źródeł archeologicznych, analizy przemian zachodzących w społecznościach prahistorycznych, wykorzystania wyników badań archeologicznych w interpretacji procesów historycznych oraz rozumienia znaczenia ochrony dziedzictwa archeologicznego. Periodyzacja pradziejów powszechnych i ziem polskich. Przemiany gospodarcze, społeczne i kulturowe od neolitu do początków wczesnego średniowiecza na ziemiach polskich, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju gospodarki rolniczej, kultury duchowej, epoki brązu, okresu przedrzymskiego, rzymskiego oraz okresu wędrówek ludów. Ochrona dziedzictwa archeologicznego w Polsce oraz podstawowe zasady konserwacji i prawnej ochrony zabytków archeologicznych.                                                                           | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 3   | Historia starożytna                                 | K_A1W05, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10                            | Chronologia i periodyzacja dziejów starożytnych. Historiografia antyczna – główni przedstawiciele, charakterystyka i znaczenie dla poznania dziejów starożytności. Powstanie i rozwój cywilizacji Bliskiego Wschodu oraz Egiptu, ich osiągnięcia cywilizacyjne, społeczne, polityczne i kulturowe. Dzieje Grecji od epoki archaicznej do klasycznej, kształtowanie się polis oraz przemiany ustrojowe, społeczne i kulturowe. Podboje Aleksandra Wielkiego oraz powstanie i rozwój świata hellenistycznego. Powstanie państwa rzymskiego, ustrój epoki królewskiej i republiki oraz proces budowy hegemonii Rzymu w basenie Morza Śródziemnego. Powstanie cesarstwa, pryncypat Augusta oraz rozwój Imperium Rzymskiego w okresie jego największego rozkwitu. Charakterystyka źródeł do dziejów starożytności oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji wybranych źródeł antycznych, wyjaśniania związków przyczynowo-skutkowych procesów historycznych, oceny znaczenia osiągnięć cywilizacji starożytnych dla rozwoju kultury europejskiej oraz wykorzystania literatury naukowej i historiografii w interpretacji dziejów starożytności. | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 4   | Wybrane zagadnienia antropologii i historii kultury | K_A1W02, K_A1W06, K_A1W07, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K02, K_A1K10                                     | Podstawowe koncepcje kultury. Kultura jako przedmiot badań antropologicznych i historycznych. Antropologia historyczna jako kierunek badań nad przeszłością – przedmiot, metody i możliwości interpretacyjne. Zastosowanie podejścia antropologicznego w analizie zjawisk i procesów historycznych oraz w badaniach nad kulturą dawnych społeczeństw. Wybrane zagadnienia z zakresu antropologii i historii kultury, obejmujące postrzeganie czasu i przestrzeni, stosunek do ciała i seksualności, etapy życia człowieka, relacje między płciami i pokoleniami, zmysły i emocje, postawy wobec śmierci i życia pozagrobowego, pracę i czas wolny, ubiór oraz przestrzeń mieszkalną jako elementy kultury. Kształcenie umiejętności interpretacji zjawisk kulturowych z wykorzystaniem źródeł historycznych i dorobku antropologii, analizy różnorodności kulturowej w ujęciu historycznym, dostrzegania wpływu uwarunkowań społecznych i kulturowych na życie człowieka oraz krytycznej oceny różnych sposobów interpretacji przeszłości.                                                                                                                                                                 | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                    |
| 5   | Krainy historyczne                                  | K_A1W04, K_A1W05, K_A1W12, K_A1U08, K_A1K06                                                       | Pojęcie i znaczenie krain historycznych w badaniach historycznych oraz ich miejsce w kształtowaniu tożsamości regionalnej i narodowej. Geneza oraz przemiany historycznych krain, prowincji i jednostek podziału terytorialnego Polski i Litwy od X do XX wieku, z uwzględnieniem zmian granic, organizacji administracyjnej oraz uwarunkowań politycznych, społecznych i kulturowych. Krainy historyczne Europy – ich geneza, rozwój oraz znaczenie w procesach historycznych i kształtowaniu współczesnej mapy politycznej i kulturowej kontynentu. Kształcenie umiejętności identyfikowania krain historycznych i zmian ich granic, analizy historycznych podziałów terytorialnych z wykorzystaniem map i atlasów historycznych, interpretowania wpływu przemian politycznych na kształt podziałów administracyjnych oraz wykorzystywania wiedzy o regionach historycznych w wyjaśnianiu procesów historycznych i dziedzictwa kulturowego Europy.                                                                                                                                                                                                                                                       | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                    |
| 6   | (E-) Zasoby archiwalne i biblioteczne (e)           | K_A1W08, K_A1W09, K_A1U02, K_A1U06, K_A1U12, K_A1K03, K_A1K09                                     | Źródła informacji naukowej i ich znaczenie w warsztacie badawczym historyka. Metody wyszukiwania, selekcji i krytycznej oceny informacji z wykorzystaniem elektronicznych baz danych, katalogów bibliotecznych oraz otwartych zasobów naukowych. Platformy czasopism naukowych i repozytoria otwartego dostępu jako źródło literatury historycznej. Biblioteki cyfrowe oraz ich wykorzystanie w badaniach historycznych. Cyfrowe zasoby archiwalne oraz zasady korzystania z materiałów archiwalnych udostępnianych w środowisku elektronicznym. Archiwa społeczne, rodzinne i lokalne jako element ochrony dziedzictwa historycznego. Historyczne kolekcje fotograficzne, filmowe oraz archiwa historii mówionej jako źródła do badań nad przeszłością. Kształcenie umiejętności wyszukiwania, gromadzenia, selekcjonowania i wykorzystywania elektronicznych zasobów archiwalnych i bibliotecznych, krytycznej oceny ich wartości naukowej oraz stosowania zasad etycznego i zgodnego z prawem korzystania z cyfrowych zasobów dziedzictwa kulturowego.                                                                                                                                                  | Wykonanie zadań praktycznych i/lub projekt indywidualny (kwerenda i zestawienie źródeł) i/lub aktywność podczas ćwiczeń i/lub przygotowanie cyfrowej kwerendy źródłowej do wybranego zagadnienia historycznego wg wskazówek prowadzącego                                                               |

|    |                                           |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|-------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7  | Nauki pomocnicze historii                 | K_A1W01, K_A1W03, K_A1W08, K_A1W10, K_A1U01, K_A1U03, K_A1U12, K_A1K01, K_A1K10          | Pojęcie, geneza i rozwój nauk pomocniczych historii oraz ich miejsce w warsztacie badawczym historyka. Klasyfikacja nauk pomocniczych historii, ich zakres badawczy oraz związki z innymi dyscyplinami naukowymi. Charakterystyka wybranych nauk pomocniczych historii, ze szczególnym uwzględnieniem genealogii, heraldyki, sfragistyki, chronologii i dyplomatyki, ich przedmiotu badań oraz metod badawczych. Znaczenie nauk pomocniczych w identyfikacji, datowaniu, krytyce i interpretacji źródeł historycznych. Kształcenie umiejętności rozpoznawania i wykorzystywania metod oraz narzędzi nauk pomocniczych historii w analizie źródeł historycznych, ocenie ich autentyczności i wiarygodności oraz rozwiązywaniu podstawowych problemów badawczych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 8  | Historia średniowieczna Polski            | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K06, K_A1K10          | Geneza i rozwój państwa polskiego od X do końca XV wieku. Proces chrystianizacji oraz jego znaczenie dla przemian politycznych, społecznych i kulturowych. Kształtowanie organizacji państwowej i kościelnej oraz rozwój ustroju monarchii piastowskiej i jagiellońskiej. Przemiany społeczne, gospodarcze, prawne i kulturowe w średniowiecznej Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju rycerstwa, duchowieństwa, mieszczaństwa i chłopstwa. Polska wobec sąsiadów oraz konflikty i wojny w średniowieczu. Kultura, religijność, obyczajowość, życie codzienne oraz osiągnięcia cywilizacyjne średniowiecznej Polski. Charakterystyka źródeł do dziejów średniowiecznej Polski oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł średniowiecznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Polski średniowiecznej.                                                                                                                | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 9  | Historia średniowieczna powszechna        | K_A1W05, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10                   | Geneza i periodyzacja średniowiecza oraz główne kierunki rozwoju cywilizacji europejskiej od V do XV wieku. Przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe średniowiecznej Europy, ze szczególnym uwzględnieniem powstania i rozwoju państw barbarzyńskich, Cesarstwa Bizantyjskiego, świata islamu, cesarstwa, papieństwa oraz monarchii europejskich. Rozwój feudalizmu. Powstanie i rozwój miast. Rozwój gospodarki i handlu. Rozwój kultury średniowiecznej: ośrodki kultury we wczesnym średniowieczu, renesans karoliński, renesans XII wieku, rozwój szkolnictwa i uniwersytetów oraz nauki średniowiecznej. Życie religijne, ruchy reformy Kościoła, mistyka oraz ruchy społeczno-religijne. Charakterystyka źródeł do dziejów średniowiecza oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł średniowiecznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów średniowiecznej Europy                                        | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 10 | Historia nowożytna Polski                 | K_A1W05, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10                   | Dzieje Rzeczypospolitej od XVI do końca XVIII wieku na tle przemian zachodzących w Europie. Organizacja i funkcjonowanie ustroju państwowego Rzeczypospolitej Obojga Narodów, kompetencje organów władzy oraz rola szlachty w życiu politycznym. Przemiany społeczne, gospodarcze, religijne i kulturowe epoki nowożytnej, ze szczególnym uwzględnieniem renesansu, reformacji, kontrreformacji oraz kultury baroku. Polityka wewnętrzna i zagraniczna Rzeczypospolitej, konflikty zbrojne oraz proces narastania kryzysu państwa i jego upadku u schyłku XVIII wieku. Znaczenie mecenatu artystycznego i kultury dworskiej w życiu politycznym i społecznym. Charakterystyka źródeł do dziejów Polski nowożytnej oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł nowożytnych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Rzeczypospolitej XVI–XVIII wieku.                                                                               | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 11 | Historia nowożytna powszechna             | K_A1W05, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10                   | Dzieje Europy i świata od końca XV do końca XVIII wieku na tle najważniejszych przemian politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Wielkie odkrycia geograficzne oraz ich wpływ na rozwój kolonializmu, gospodarki światowej i przemiany cywilizacyjne. Rozwój nowożytnych państw europejskich, ewolucja ustrojów politycznych oraz funkcjonowanie społeczeństw XVI–XVIII wieku. Renesans, reformacja, kontrreformacja, oświecenie oraz ich znaczenie dla rozwoju kultury, nauki i życia społecznego. Absolutyzm, przemiany gospodarcze, rozwój handlu i systemów pieniężnych oraz miejsce Europy i Imperium Osmańskiego w nowożytnym świecie. Charakterystyka źródeł do dziejów epoki nowożytnej oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł nowożytnych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Europy i świata XVI–XVIII wieku.                                                                                   | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 12 | Warsztat metodyczny                       | K_A1W03, K_A1W09, K_A1W11, K_A1U01, K_A1U02, K_A1U06, K_A1U10, K_A1U15, K_A1K09, K_A1K10 | Metodyka badań historycznych oraz etapy planowania i realizacji pracy naukowej. Podstawowe pojęcia związane z procesem badawczym oraz zasady formułowania problemów, pytań i celów badawczych. Charakterystyka metod i technik badawczych stosowanych w badaniach historycznych oraz zasady ich doboru do problematyki badawczej. Krytyczna analiza literatury naukowej oraz identyfikacja i dobór źródeł historycznych z wykorzystaniem tradycyjnych i cyfrowych narzędzi wyszukiwania informacji naukowej. Zasady sporządzania przypisów, cytowania oraz przygotowywania bibliografii zgodnie z obowiązującymi standardami. Etyczne i prawne aspekty prowadzenia badań naukowych oraz przygotowywania prac akademickich.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zaliczenie z oceną. Opracowanie koncepcji własnego projektu badawczego, przygotowanie planu pracy, dobór literatury i źródeł oraz prezentacja wyników własnych analiz w formie eseju lub wystąpienia ustnego, połączone z dyskusją i krytyczną oceną proponowanych rozwiązań.                          |
| 13 | Historia Polski XIX wieku (1795-1918)     | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W07, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10          | Dzieje ziem polskich od III rozbioru do odzyskania niepodległości w 1918 roku na tle przemian zachodzących w Europie. Skutki utraty państwowości oraz funkcjonowanie społeczeństwa polskiego pod zaborami. Polskie dążenia niepodległościowe, powstania narodowe oraz działalność polityczna, społeczna i gospodarcza w XIX i na początku XX wieku. Przemiany ustrojowe, społeczne, gospodarcze i kulturowe na ziemiach polskich, rozwój nowoczesnego narodu, procesy industrializacji i urbanizacji oraz znaczenie autonomii galicyjskiej. Ziemia polskie w okresie I wojny światowej oraz proces odbudowy państwa polskiego. Charakterystyka źródeł do dziejów Polski w latach 1795–1918 oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł historycznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Polski XIX i początku XX wieku.                                                                                                      | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |
| 14 | Historia powszechna XIX wieku (1789-1918) | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W07, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1K01, K_A1K10          | Dzieje Europy i świata od rewolucji francuskiej do zakończenia I wojny światowej. Przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe XIX wieku oraz ich wpływ na kształt współczesnego świata. Rewolucja francuska, epoka napoleońska, kongres wiedeński i kształtowanie ładu europejskiego. Rozwój idei liberalizmu, konserwatyzmu, nacjonalizmu i socjalizmu oraz ich wpływ na przemiany polityczne i społeczne. Rewolucja przemysłowa, rozwój kapitalizmu, imperializmu i kolonializmu oraz przemiany cywilizacyjne XIX wieku. Powstanie Austro-Węgier, zjednoczenie Włoch i Niemiec, rozwój mocarstw europejskich, sytuacja w Imperium Rosyjskim oraz konflikty międzynarodowe prowadzące do wybuchu I wojny światowej. Charakterystyka źródeł do dziejów XIX i początku XX wieku oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł historycznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Europy i świata w latach 1789–1918. | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium) |

|    |                                          |                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15 | Historia Polski XX wieku (1918-1989)     | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1U14, K_A1K01, K_A1K10          | Dzieje Polski od odzyskania niepodległości w 1918 roku do czasów współczesnych. Kształtowanie granic i ustroju II Rzeczypospolitej, życie polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturalne państwa oraz jego miejsce w stosunkach międzynarodowych okresu międzywojennego. Polska podczas II wojny światowej, funkcjonowanie Polskiego Państwa Podziemnego oraz skutki wojny dla państwa i społeczeństwa. Organizacja i funkcjonowanie państwa polskiego po 1945 roku, przemiany ustrojowe, polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe w okresie Polski Ludowej, działalność opozycji demokratycznej oraz proces przemian ustrojowych po 1989 roku i budowy III Rzeczypospolitej. Charakterystyka źródeł do dziejów Polski XX wieku oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł historycznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Polski XX i początku XXI wieku.                                            | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium)                                 |
| 16 | Historia powszechna XX wieku (1918-1989) | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U05, K_A1U08, K_A1U14, K_A1K04, K_A1K10          | Dzieje Europy i świata od zakończenia I wojny światowej do przełomu XX i XXI wieku. Ład wersalski oraz jego wpływ na sytuację międzynarodową. Rozwój systemów totalitarnych i autorytarnych, stosunki międzynarodowe w okresie międzywojennym oraz przyczyny i przebieg II wojny światowej. Skutki polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe II wojny światowej. Powstanie Organizacji Narodów Zjednoczonych, kształtowanie powojennego ładu międzynarodowego, zimna wojna, dekolonizacja oraz procesy integracji europejskiej. Przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i cywilizacyjne drugiej połowy XX wieku, upadek systemu dwublokowego oraz najważniejsze procesy kształtujące współczesny świat. Charakterystyka źródeł do dziejów XX wieku oraz ich znaczenie w badaniach historycznych. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji źródeł historycznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz wykorzystywania literatury naukowej do interpretacji dziejów Europy i świata XX wieku.                            | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium)                                 |
| 17 | Przemiany w Polsce i na świecie po 1989  | K_A1W07, K_A1W13, K_A1W14, K_A1W08, K_A1U02, K_A1U08, K_A1U14, K_A1K04, K_A1K10          | Przemiany polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe w Polsce, Europie i świecie po 1989 roku. Upadek systemu dwublokowego oraz kształtowanie nowego ładu międzynarodowego po zakończeniu zimnej wojny. Procesy demokratyzacji państw Europy Środkowo-Wschodniej, integracja europejska, rozszerzenie NATO i Unii Europejskiej oraz ich znaczenie dla przemian politycznych i społecznych. Współczesne wyzwania cywilizacyjne, w tym globalizacja, migracje, terroryzm, konflikty międzynarodowe oraz przemiany gospodarki światowej. Przemiany ustrojowe, społeczne i gospodarcze w Polsce po 1989 roku oraz ich wpływ na współczesne państwo i społeczeństwo. Charakterystyka źródeł do badań nad historią najnowszą i współczesnością oraz ich specyfika. Kształcenie umiejętności analizy i krytycznej interpretacji współczesnych źródeł historycznych, wyjaśniania procesów politycznych, społecznych i gospodarczych zachodzących po 1989 roku oraz wykorzystywania literatury naukowej i materiałów źródłowych do interpretacji najnowszych dziejów Polski i świata.                | Egzamin pisemny lub ustny (wykład) Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć (konwersatorium)                                 |
| 18 | Historia sztuki                          | K_A1W02, K_A1W08, K_A1W12, K_A1U02, K_A1U08, K_A1K06                                     | Podstawowe pojęcia historii sztuki oraz najważniejsze koncepcje periodyzacji dziejów kultury i rozwoju stylów artystycznych. Metody analizy i interpretacji dzieł sztuki oraz architektury jako źródeł do badań historycznych. Znaczenie sztuki w kształtowaniu kultury europejskiej oraz przemianach cywilizacyjnych. Charakterystyka głównych kierunków rozwoju sztuki europejskiej od okresu przedromańskiego do sztuki współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem sztuki romańskiej, gotyckiej, renesansowej, nowożytnej i XIX wieku oraz ich oddziaływania na kulturę polską. Kształcenie umiejętności rozpoznawania stylów artystycznych, analizy dzieł sztuki i architektury, interpretowania ich w kontekście historycznym oraz wykorzystywania materiału ikonograficznego jako źródła historycznego.                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                                    |
| 19 | Historia filozofii (e)                   | K_A1W02, K_A1W07, K_A1U02, K_A1U08, K_A1K02, K_A1K10                                     | Podstawowe kierunki rozwoju filozofii od starożytności do XIX wieku oraz ich wpływ na kulturę europejską i rozwój myśli społecznej, politycznej oraz naukowej. Główne nurty filozofii starożytnej, średniowiecznej, renesansowej, nowożytnej i XIX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem poglądów Platona, Arystotelesa, św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu, Kartezjusza, Spinozy, Locke'a, Kanta oraz przedstawicieli utilitaryzmu. Filozoficzne podstawy etyki, teorii poznania, państwa i społeczeństwa oraz ich znaczenie dla interpretacji procesów historycznych. Kształcenie umiejętności analizy podstawowych tekstów filozoficznych, identyfikowania wpływu idei filozoficznych na przemiany historyczne oraz wykorzystywania dorobku filozofii w interpretacji zjawisk politycznych, społecznych i kulturowych.                                                                                                                                                                                                                                                                       | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                                    |
| 20 | Historia integracji europejskiej (e)     | K_A1W07, K_A1W13, K_A1W14, K_A1U14, K_A1K04                                              | Geneza idei integracji europejskiej oraz uwarunkowania polityczne, gospodarcze i społeczne procesu integracji po II wojnie światowej. Etapy rozwoju wspólnot europejskich oraz powstania Unii Europejskiej. Ewolucja traktatów europejskich, instytucji Unii Europejskiej i zakresu ich kompetencji. Miejsce Unii Europejskiej w systemie prawa międzynarodowego oraz współpraca z organizacjami międzynarodowymi i państwami spoza UE. Współczesne kierunki rozwoju integracji europejskiej oraz wyzwania stojące przed Unią Europejską. Kształcenie umiejętności analizy procesów integracyjnych, interpretowania dokumentów i aktów prawnych dotyczących integracji europejskiej oraz oceny znaczenia integracji dla rozwoju Europy i Polski.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                                    |
| 21 | Historia w przestrzeni publicznej        | K_A1W07, K_A1W12, K_A1W15, K_A1U08, K_A1U09, K_A1U15, K_A1K05, K_A1K06, K_A1K07, K_A1K10 | Historia jako element przestrzeni publicznej i kultury pamięci. Formy obecności historii we współczesnym życiu społecznym, w tym muzea, miejsca pamięci, pomniki, rocznice, rekonstrukcje historyczne, media tradycyjne i cyfrowe oraz działalność popularyzatorska. Pamięć zbiorowa, polityka pamięci i polityka historyczna – podstawowe pojęcia oraz ich znaczenie dla kształtowania tożsamości społecznej i narodowej. Rola historii w popularyzacji wiedzy historycznej oraz ochronie dziedzictwa kulturowego. Wykorzystanie historii w debacie publicznej, edukacji, turystyce kulturowej i działalności instytucji kultury. Kształcenie umiejętności krytycznej analizy przekazów historycznych obecnych w przestrzeni publicznej. Zasady projektowania działań popularyzujących historię z wykorzystaniem różnych form komunikacji i nowoczesnych narzędzi cyfrowych.                                                                                                                                                                                                                   | Zaliczenie z oceną. Przygotowanie i prezentacja zespołowego projektu popularyzującego wiedzę historyczną z wykorzystaniem współczesnych narzędzi komunikacji oraz różnych form upowszechniania historii.                                                                                                                               |
| 22 | Historia i kultura Bydgoszczy            | K_A1W06, K_A1W08, K_A1W12, K_A1W15, K_A1U01, K_A1U03, K_A1U04, K_A1U05, K_A1K04, K_A1K05 | Dzieje Bydgoszczy od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych rozwoju miasta. Charakterystyka przemian urbanistycznych oraz kształtowania się tożsamości lokalnej i regionalnej. Szczególna analiza przemian zachodzących w XIX i XX wieku, obejmujących funkcjonowanie Bydgoszczy w państwie pruskim, procesy germanizacji i modernizacji miasta, przemiany po powrocie do Polski w 1920 roku, doświadczenia II wojny światowej oraz rozwój miasta w okresie Polski Ludowej i po 1989 roku. Interpretacja źródeł historycznych, materiałów kartograficznych, ikonograficznych i statystycznych dotyczących dziejów Bydgoszczy. Analiza działalności instytucji kultury, środowisk naukowych i artystycznych oraz dorobku wybranych twórców związanych z miastem. Wykorzystanie dziedzictwa historycznego i kulturowego Bydgoszczy w działalności edukacyjnej, popularyzatorskiej, turystycznej oraz przedsięwzięciach związanych z ochroną i promocją dziedzictwa kulturowego - możliwości i projektowanie działań. | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego sprawdzającego wiedzę merytoryczną o historii i kulturze Bydgoszczy oraz przygotowanie projektu popularyzującego wiedzę o historii i kulturze Bydgoszczy z wykorzystaniem współczesnych narzędzi komunikacji oraz różnych form upowszechniania historii. |

|     |                                                                             |                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 23  | Objazd naukowy                                                              | K_A1W08, K_A1W12, K_A1U02, K_A1U09, K_A1U15, K_A1K06, K_A1K07                                                                | Poznanie dziedzictwa historycznego i kulturowego wybranych regionów Polski poprzez bezpośredni kontakt z dobrami kultury i dziedzictwa historycznego. Analiza rozwoju historycznego miast i regionów na tle dziejów Polski, ze szczególnym uwzględnieniem procesów miastotwórczych, przemian ustrojowych, historii parlamentaryzmu oraz dziejów Kościoła. Charakterystyka materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz jego znaczenia dla badań historycznych i ochrony dziedzictwa narodowego. Kształcenie umiejętności interpretowania zabytków i przestrzeni historycznej jako źródeł historycznych, prowadzenia obserwacji terenowych, dokumentowania obiektów dziedzictwa kulturowego oraz prezentowania wyników własnych analiz w formie ustnej i pisemnej. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej oraz odpowiedzialności za ochronę i popularyzację dziedzictwa kulturowego.                                                                                           | Zaliczenie z oceną na podstawie końcowego kolokwium pisemnego/ustnego lub pracy pisemnej sprawdzające wiedzę merytoryczną z zakresu tematyki będącej przedmiotem zajęć w danym roku akademickim oraz zespołowe zaplanowanie i przygotowanie wystąpienia dotyczącego wybranego wydarzenia/obiektu przedstawianego in situ podczas objazdu.   |
| 24  | Język łaciński                                                              | K_A1W10, K_A1U02, K_A1U07, K_A1K01                                                                                           | Podstawy gramatyki, fleksji i składni języka łacińskiego. Doskonalenie umiejętności czytania, tłumaczenia i rozumienia prostych tekstów łacińskich z wykorzystaniem słowników oraz pomocy językowych. Poznanie podstawowej terminologii łacińskiej występującej w kulturze antycznej i europejskiej tradycji intelektualnej. Analiza wybranych tekstów autorów starożytnych oraz ich znaczenia dla rozwoju kultury i historiografii europejskiej. Kształcenie umiejętności wykorzystywania podstaw języka łacińskiego w dalszym studiowaniu historii oraz rozumienia wpływu łaciny na terminologię historyczną i naukową.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium i/lub innych prac realizowanych w trakcie zajęć                                                                                                                                                                                                                                 |
| 25  | Łacina średniowieczna i nowożytna                                           | K_A1W10, K_A1U02, K_A1U07, K_A1K01                                                                                           | Podstawowe zagadnienia gramatyki języka łacińskiego, zasady wymowy i akcentowania oraz elementy słownictwa charakterystycznego dla łaciny średniowiecznej i nowożytnej. Rola języka łacińskiego w kulturze europejskiej i polskiej oraz znaczenie łaciny dla rozwoju nauki, administracji i Kościoła. Recepcja antyku w kulturze europejskiej i polskiej. Kształcenie umiejętności rozumienia i tłumaczenia prostych tekstów łacińskich, rozpoznawania terminologii historycznej oraz wykorzystywania tekstów łacińskich jako źródeł do badań historycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium i/lub innych prac realizowanych w trakcie zajęć                                                                                                                                                                                                                                 |
| 26  | Język obcy                                                                  | K_A1U09, K_AU13, K_A1K01                                                                                                     | Doskonalenie kompetencji językowych w zakresie rozumienia ze słuchu, czytania, mówienia i pisania zgodnie z wymaganiami poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Rozwijanie umiejętności komunikowania się w sytuacjach życia codziennego, akademickiego i zawodowego. Doskonalenie poprawności gramatycznej, leksykalnej i stylistycznej wypowiedzi ustnych i pisemnych. Kształcenie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji w języku obcym oraz rozwijanie kompetencji niezbędnych do samodzielnego uczenia się.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Egzamin ustny lub pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 27  | Seminarium licencjackie                                                     | K_A1W03, K_A1W08, K_A1W11, K_A1U01, K_A1U02, K_A1U03, K_A1U08, K_A1U09, K_A1U10, K_A1U15, K_A1U16, K_A1K08, K_A1K09, K_A1K10 | Doskonalenie metodologii badań historycznych oraz zasad prowadzenia samodzielnych badań naukowych. Wybór i uzasadnienie tematu pracy licencjackiej, formułowanie problemów, pytań i celów badawczych oraz opracowanie koncepcji pracy. Krytyczna analiza literatury naukowej i źródeł historycznych oraz ich dobór do problematyki badawczej. Gromadzenie, analiza i interpretacja materiałów źródłowych z wykorzystaniem tradycyjnych i cyfrowych narzędzi badawczych. Konstruowanie struktury pracy dyplomowej, przygotowanie aparatu naukowego, stosowanie zasad cytowania oraz opracowywania przypisów i bibliografii. Przygotowanie kolejnych części pracy licencjackiej, prezentacja wyników badań podczas seminarium, udział w dyskusji naukowej oraz doskonalenie warsztatu pisarskiego i edytorskiego z wykorzystaniem narzędzi komputerowych. Kształcenie umiejętności samodzielnego prowadzenia badań historycznych zgodnie z zasadami metodologii i etyki badań naukowych.         | Zaliczenie z oceną na podstawie realizacji zaplanowanych przy pomocy opiekuna zadań związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej, (w zależności od semestru: przygotowanie planu pracy, przygotowanie konspektu i dyskusja nad nim, zebranie bibliografii, przygotowanie jednego rozdziału pracy, przygotowanych końcowej pracy dyplomowej. |
| 28  | Wykład monograficzny w języku polskim lub języku obcym nowożytnym (1-6) (e) | K_A1W02, K_A1W07, K_A1U08, K_A1K02                                                                                           | Wybrane zagadnienia z historii Polski i historii powszechnej prezentowane w ujęciu problemowym lub monograficznym, związane z aktualnymi kierunkami badań historycznych prowadzonych przez prowadzącego. Analiza wybranych problemów badawczych z wykorzystaniem literatury naukowej i źródeł historycznych oraz prezentacja różnych stanowisk historiograficznych. Kształcenie umiejętności krytycznej analizy literatury przedmiotu, interpretacji źródeł historycznych oraz formułowania własnych ocen i wniosków dotyczących wybranych zagadnień historycznych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego lub ustnego i/lub przygotowanej pisemnej pracy zaliczeniowej.                                                                                                                                                                                                         |
| 29. | Historia Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej                                         | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W12, K_A1U03, K_A1U04, K_A1U05, K_A1K04, K_A1K05                                                       | Dzieje Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych rozwoju regionu. Charakterystyka specyfiki historycznej Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej na tle pozostałych ziem polskich oraz ich znaczenia w dziejach państwa polskiego. Analiza przemian ustrojowych, społecznych i gospodarczych zachodzących w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu rozbitcia dzielnicowego, zaborów, przemian XIX i XX wieku oraz procesu integracji regionu z odrodzonym państwem polskim. Interpretacja źródeł historycznych dotyczących dziejów Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej oraz ukazanie ich wartości poznawczej. Analiza dziedzictwa historycznego i kulturowego regionu oraz jego znaczenia dla kształtowania tożsamości regionalnej i narodowej. Ukazanie możliwości wykorzystania dziedzictwa historycznego Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej w działalności edukacyjnej, popularyzatorskiej i kulturalnej. | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                              |
| 30. | Historia Pomorza Nadwiślańskiego i Ziemi Chełmińskiej                       | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W12, K_A1U03, K_A1U04, K_A1U05, K_A1K04, K_A1K05                                                       | Dzieje Pomorza Nadwiślańskiego i Ziemi Chełmińskiej od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych rozwoju regionu. Charakterystyka specyfiki historycznej Pomorza Nadwiślańskiego i Ziemi Chełmińskiej na tle pozostałych ziem polskich oraz ich znaczenia w dziejach państwa polskiego. Analiza przemian ustrojowych, społecznych i gospodarczych zachodzących w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu państwa krzyżackiego, Prus Królewskich, zaborów oraz przemian XIX i XX wieku. Interpretacja źródeł historycznych dotyczących dziejów regionu oraz Ukazanie ich wartości poznawczej. Analiza dziedzictwa historycznego i kulturowego Pomorza Nadwiślańskiego i Ziemi Chełmińskiej oraz jego znaczenia dla kształtowania tożsamości regionalnej i narodowej. Ukazanie możliwości wykorzystania dziedzictwa historycznego regionu w działalności edukacyjnej, popularyzatorskiej i kulturalnej.         | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                              |
| 31  | Dzieje Wielkopolski                                                         | K_A1W04, K_A1W06, K_A1W12, K_A1U03, K_A1U04, K_A1U05, K_A1K04, K_A1K05                                                       | Dzieje Wielkopolski od początków państwowości polskiej do współczesności z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych rozwoju regionu. Charakterystyka specyfiki Wielkopolski na tle pozostałych ziem polskich oraz jej roli w dziejach państwa polskiego. Analiza przemian ustrojowych, społecznych i gospodarczych zachodzących w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu zaborów, pracy organicznej, Powstania Wielkopolskiego oraz przemian XX wieku. Interpretacja źródeł historycznych dotyczących dziejów regionu oraz Ukazanie ich wartości poznawczej. Analiza dziedzictwa historycznego i kulturowego Wielkopolski oraz jego znaczenia dla kształtowania tożsamości regionalnej i narodowej. Ukazanie możliwości wykorzystania dziedzictwa historycznego Wielkopolski w działalności edukacyjnej, popularyzatorskiej i kulturalnej.                                                                                                    | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.                                                                              |

|     |                                                                        |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 32. | Mniejszości etniczne, wyznaniowe i narodowe w Bydgoszczy i na Kujawach | K_A1W04, K_A1W06<br>K_A1W12<br>K_A1U03, K_A1U04<br>K_A1U05<br>K_A1K04, K_A1K05    | Zróżnicowanie etniczne, narodowe i wyznaniowe Bydgoszczy oraz Kujaw od średniowiecza do współczesności. Charakterystyka procesów osadniczych, migracyjnych i przemian demograficznych wpływających na strukturę ludności regionu. Analiza roli i znaczenia wybranych mniejszości etnicznych, narodowych i wyznaniowych w życiu politycznym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym Bydgoszczy oraz Kujaw. Interpretacja źródeł historycznych dotyczących relacji między społecznościami oraz przemian ich statusu prawnego i społecznego. Ukazanie wpływu wielokulturowości na rozwój regionu, kształtowanie jego dziedzictwa oraz współczesnej tożsamości lokalnej i regionalnej. Analiza współczesnych form ochrony dziedzictwa i pamięci o społecznościach współtworzących historię Bydgoszczy i Kujaw.                                                                                                                             | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 33. | Wielokulturowość i różnorodność etniczna Europy                        | K_A1W06, K_A1W08,<br>K_A1W10, K_A1U03,<br>K_A1U04<br>K_A1K04                      | Analiza pojęć wielokulturowości, etniczności, narodu i tożsamości w ujęciu historycznym i współczesnym. Charakterystyka procesów kształtujących zróżnicowanie etniczne, narodowe, religijne i językowe Europy. Analiza relacji między państwem narodowym a społeczeństwem wielokulturowym oraz wpływu migracji na przemiany społeczne i kulturowe. Interpretacja źródeł i opracowań dotyczących wielokulturowości oraz funkcjonowania mniejszości narodowych, etnicznych i religijnych w Europie. Analiza wybranych przykładów współistnienia i konfliktów międzykulturowych oraz ich uwarunkowań historycznych. Ukazanie znaczenia wielokulturowości dla współczesnych społeczeństw europejskich oraz kształtowania tożsamości lokalnej, narodowej i europejskiej.                                                                                                                                                                    | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 34. | Dzieje i kultura Żydów                                                 | K_A1W06, K_A1W08,<br>K_A1W10, K_A1U03,<br>K_A1U04,<br>K_A1K04                     | Dzieje społeczności żydowskich od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem ich roli w rozwoju cywilizacji europejskiej. Charakterystyka przemian społecznych, religijnych, politycznych i kulturowych zachodzących w społecznościach żydowskich oraz relacji z otoczeniem. Analiza wybranych zjawisk związanych z religią, tradycją, językiem, literaturą, sztuką i folklorem żydowskim. Interpretacja źródeł historycznych oraz tekstów kultury dotyczących dziejów i kultury Żydów. Analiza znaczenia Zagłady dla historii i tożsamości narodu żydowskiego oraz przemian zachodzących w diasporze po II wojnie światowej. Ukazanie wpływu dziedzictwa kultury żydowskiej na rozwój kultury europejskiej oraz znaczenia ochrony i popularyzacji dziedzictwa żydowskiego.                                                                                                                                                      | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 35. | Migracje w Europie na przestrzeni dziejów                              | K_A1W04, K_A1W06,<br>K_A1W10,<br>K_A1U03, K_A1U04,<br>K_A1U05,<br>K_A1K04         | Migracje jako zjawisko historyczne oraz społeczne i ich wpływu na przemiany polityczne, gospodarcze, kulturowe i demograficzne w Europie od starożytności do współczesności. Charakterystyka przyczyn, przebiegu i skutków wybranych procesów migracyjnych, w tym kolonizacji, wędrowek ludów, osadnictwa, migracji ekonomicznych, politycznych i przymusowych. Interpretacja źródeł historycznych dotyczących migracji oraz ukazanie ich znaczenia dla badań nad przemianami społecznymi i kulturowymi. Analiza wpływu migracji na kształtowanie struktur etnicznych, narodowych i wyznaniowych oraz relacji między społecznościami. Ukazanie znaczenia migracji dla rozwoju państw i społeczeństw europejskich oraz współczesnych procesów integracyjnych i tożsamościowych.                                                                                                                                                         | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 36. | Kobiety w społeczeństwie i kulturze europejskiej                       | K_A1W06, K_A1W08,<br>K_A1W10, K_A1U03,<br>K_A1U04,<br>K_A1K04                     | Miejsce i rola kobiet w społeczeństwach europejskich od starożytności do współczesności z uwzględnieniem uwarunkowań politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych. Charakterystyka ewolucji statusu prawnego kobiet oraz przemian ich pozycji społecznej i zawodowej. Analiza koncepcji historii kobiet i historii płci (gender history) jako kierunków badań historycznych. Interpretacja źródeł historycznych oraz tekstów kultury dotyczących wizerunku kobiet, ich aktywności oraz udziału w życiu politycznym, społecznym, naukowym i kulturalnym. Analiza znaczenia edukacji, działalności społecznej i zawodowej kobiet oraz ich wkładu w rozwój kultury, nauki i życia publicznego. Ukazanie wpływu przemian społecznych i kulturowych na współczesne postrzeganie roli kobiet w społeczeństwie europejskim.                                                                                                         | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 37. | Francja: historia – społeczeństwo – kultura                            | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1U03, K_A1U04<br>K_A1K04,                                  | Wybrane zagadnienia z historii Francji oraz ich znaczenia dla przemian politycznych, społecznych i kulturowych Europy. Charakterystyka specyfiki kultury francuskiej, języka, tradycji oraz tożsamości narodowej w ujęciu historycznym i współczesnym. Analiza roli Francji w kształtowaniu europejskiej myśli politycznej, nauki, sztuki i dziedzictwa kulturowego. Interpretacja źródeł historycznych oraz tekstów kultury dotyczących dziejów Francji. Ukazanie wpływu procesów historycznych na współczesne społeczeństwo francuskie, jego zróżnicowanie kulturowe oraz miejsce Francji we współczesnej Europie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 38. | Kraje niemieckojęzyczne: historia – społeczeństwo - kultura            | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1U03, K_A1U04<br>K_A1K04,                                  | Wybrane zagadnienia z historii krajów niemieckojęzycznych oraz ich znaczenia dla przemian politycznych, społecznych i kulturowych Europy. Charakterystyka specyfiki kultury, języka, tradycji oraz tożsamości narodowej i regionalnej krajów niemieckojęzycznych w ujęciu historycznym i współczesnym. Analiza roli krajów niemieckojęzycznych w kształtowaniu europejskiej myśli politycznej, gospodarki, nauki, sztuki i dziedzictwa kulturowego. Interpretacja źródeł historycznych oraz tekstów kultury dotyczących dziejów i kultury krajów niemieckojęzycznych. Ukazanie wpływu procesów historycznych na współczesne społeczeństwa krajów niemieckojęzycznych, ich zróżnicowanie kulturowe oraz znaczenie tych państw w integracji europejskiej i stosunkach międzynarodowych.                                                                                                                                                  | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 39. | Kraje Europy Środkowo-Wschodniej: historia – społeczeństwo - kultura   | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1U03, K_A1U04<br>K_A1K04,                                  | Wybrane zagadnienia historii krajów Europy Środkow-Wschodniej oraz ich znaczenia dla przemian politycznych, społecznych i kulturowych Europy. Charakterystyka specyfiki kultury, języka, tradycji oraz tożsamości narodowej i regionalnej w ujęciu historycznym i współczesnym. Analiza roli tych państw w kształtowaniu europejskiej myśli politycznej, gospodarki, nauki, sztuki i dziedzictwa kulturowego. Interpretacja źródeł historycznych oraz tekstów kultury dotyczących ich dziejów i kultury. Ukazanie wpływu procesów historycznych na współczesne społeczeństwo, jego zróżnicowanie kulturowe oraz znaczenie w integracji europejskiej i stosunkach międzynarodowych.                                                                                                                                                                                                                                                     | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 40. | Miasto europejskie w perspektywie historycznej                         | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1U03, K_A1U04<br>K_A1K04,                                  | Miasta europejskie jako przedmiotu badań historycznych oraz przestrzeni przemian społecznych, gospodarczych, politycznych i kulturowych od starożytności do współczesności. Charakterystyka genezy i ewolucji miast europejskich oraz ich znaczenia dla rozwoju cywilizacji europejskiej. Analiza organizacji życia miejskiego, przemian ustrojowych i społecznych oraz roli miast jako ośrodków administracji, handlu, nauki i kultury. Interpretacja źródeł historycznych oraz materiałów ikonograficznych, kartograficznych i urbanistycznych dotyczących rozwoju miast. Analiza przemian architektury, układów przestrzennych i dziedzictwa kulturowego miast europejskich oraz ich wpływu na współczesną tożsamość i jakość życia mieszkańców. Analiza współczesnych wyzwań rozwoju miast, związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego, zrównoważonym rozwojem, rewitalizacją oraz funkcjonowaniem miast w zjednoczonej Europie. | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 41. | Ochrona dziedzictwa kulturowego                                        | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1W15,<br>K_A1U03, K_A1U04,<br>K_A1U08,<br>K_A1K04, K_A1K05 | Pojęcie dziedzictwa kulturowego oraz jego znaczenie dla zachowania tożsamości lokalnej, regionalnej i narodowej. Charakterystyka form ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce i Europie oraz podstaw prawnych i instytucjonalnych jego ochrony. Interpretacja źródeł i dokumentów dotyczących ochrony zabytków oraz zarządzania dziedzictwem. Analiza zagrożeń dla dziedzictwa kulturowego oraz współczesnych metod jego ochrony, konserwacji, rewitalizacji i popularyzacji. Ocena roli instytucji publicznych, organizacji społecznych i społeczności lokalnych w ochronie i upowszechnianiu dziedzictwa kulturowego. Przygotowanie projektu działań wspierających ochronę dziedzictwa z wykorzystaniem różnych form komunikacji i nowoczesnych narzędzi cyfrowych.                                                                                                                                                                 | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |

|     |                                              |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 42. | Kultura materialna i dziedzictwo przemysłowe | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1W15,<br>K_A1U03, K_A1U04,<br>K_A1U08,<br>K_A1K04, K_A1K05 | Kultura materialnej jako źródła poznania dziejów społeczeństw oraz elementu dziedzictwa kulturowego. Charakterystyka materialnych świadectw działalności człowieka oraz ich znaczenia dla badań historycznych. Analiza rozwoju i znaczenia dziedzictwa przemysłowego w Europie i Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem przemian cywilizacyjnych XIX i XX wieku. Interpretacja źródeł, obiektów oraz krajobrazu przemysłowego jako elementów dziedzictwa kulturowego. Ocena możliwości ochrony, rewitalizacji i wykorzystania dziedzictwa przemysłowego w działalności edukacyjnej, turystycznej i kulturalnej.                                                                                                                                                                                                                                                                         | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 43  | Muzea i miejsca pamięci w regionie           | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1W15,<br>K_A1U03, K_A1U04,<br>K_A1U08,<br>K_A1K04, K_A1K05 | Rola muzeów i miejsc pamięci w ochronie, dokumentowaniu i popularyzacji dziedzictwa historycznego oraz kulturowego regionu. Charakterystyka działalności muzeów, skansenów, izb pamięci i innych instytucji zajmujących się ochroną dziedzictwa. Interpretacja zbiorów muzealnych, ekspozycji oraz miejsc pamięci jako źródeł wiedzy historycznej. Analiza funkcji edukacyjnych, społecznych i kulturotwórczych muzeów oraz miejsc pamięci. Znaczenie muzealnictwa i polityki pamięci dla kształtowania świadomości historycznej i tożsamości lokalnej. Przygotowywanie projektu funkcjonowania muzeum w przestrzeni publicznej z wykorzystaniem różnych form komunikacji i nowoczesnych narzędzi cyfrowych.                                                                                                                                                                           | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 44. | Archeologiczne dziedzictwo kulturowe         | K_A1W08, K_A1W10<br>K_A1W15,<br>K_A1U03, K_A1U04,<br>K_A1U08,<br>K_A1K04, K_A1K05 | Analiza archeologicznego dziedzictwa kulturowego jako źródła poznania przeszłości oraz elementu dziedzictwa historycznego. Charakterystyka stanowisk archeologicznych, zabytków i krajobrazu archeologicznego oraz ich znaczenia dla badań nad dziejami człowieka. Interpretacja źródeł archeologicznych z wykorzystaniem podstawowych metod badawczych archeologii. Analiza zasad ochrony, dokumentowania i udostępniania dziedzictwa archeologicznego zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Znaczenie archeologicznego dziedzictwa kulturowego dla edukacji, popularyzacji historii oraz rozwoju turystyki kulturowej.                                                                                                                                                                                                                                                      | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji / projektu) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć. |
| 45. | Socjologia w badaniach historycznych (e)     | K_A1W03, K_A1W09,<br>K_A1U03, K_A1U05,<br>K_A1K03                                 | Podstawowe pojęcia, przedmiot i metody badań socjologicznych oraz ich znaczenie dla badań historycznych. Relacje między socjologią a historią oraz możliwości wykorzystania dorobku socjologii w interpretacji procesów historycznych i społecznych. Charakterystyka wybranych metod i technik badań społecznych oraz zasad konstruowania narzędzi badawczych. Krytyczna analiza i Ukazanie materiałów socjologicznych pod kątem ich przydatności w badaniach historycznych. Znaczenie materiałów archiwalnych, danych statystycznych, relacji i badań społecznych w rekonstrukcji przeszłości. Kształcenie umiejętności wykorzystywania metod socjologicznych w badaniach historycznych, interpretowania wyników badań społecznych oraz krytycznej oceny ich wartości poznawczej dla wyjaśniania procesów historycznych.                                                              | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.            |
| 46. | Prawa człowieka we współczesnym świecie      | K_A1W07, K_A1W14,<br>K_A1U07, K_A1U14,<br>K_A1K04                                 | Geneza i rozwój idei praw człowieka oraz ich znaczenie dla kształtowania współczesnych systemów demokratycznych. Ewolucja międzynarodowej ochrony praw człowieka po II wojnie światowej oraz podstawowe akty prawa międzynarodowego regulujące ochronę praw i wolności jednostki. Organizacja Narodów Zjednoczonych, Rada Europy, Unia Europejska i inne instytucje w systemie ochrony praw człowieka. Współczesne wyzwania związane z ochroną praw człowieka, w tym prawa mniejszości, migracje, konflikty zbrojne, terroryzm oraz rozwój nowych technologii. Kształcenie umiejętności analizy dokumentów międzynarodowych i źródeł dotyczących ochrony praw człowieka, interpretowania współczesnych problemów społecznych i politycznych w perspektywie historycznej oraz oceny znaczenia praw człowieka dla funkcjonowania demokratycznego państwa i społeczeństwa obywatelskiego. | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.            |
| 47. | Państwo i systemy polityczne (e)             | K_A1W07, K_A1W13,<br>K_A1W14, K_A1U14,<br>K_A1K04                                 | Podstawowe pojęcia i koncepcje dotyczące państwa oraz jego miejsca w życiu społecznym i politycznym. Geneza państwa oraz historyczna ewolucja form organizacji państwowej. Istota władzy państwowej, suwerenności oraz podstawowych modeli ustrojowych i systemów rządów. Funkcje państwa oraz rola prawa w organizacji życia społecznego i politycznego. Przemiany współczesnych państw oraz najważniejsze wyzwania związane z ich funkcjonowaniem w warunkach integracji europejskiej i globalizacji. Kształcenie umiejętności analizowania podstawowych modeli organizacji państwa, interpretowania przemian ustrojowych w perspektywie historycznej oraz wykorzystywania wiedzy o państwie do wyjaśniania procesów politycznych i społecznych                                                                                                                                      | Zaliczenie z oceną na podstawie wyników końcowego kolokwium pisemnego/ustnego i/lub przygotowanej pracy pisemnej i/lub przedstawionego referatu (prezentacji) i/lub czynnego udziału w dyskusji i innych działaniach realizowanych w trakcie zajęć.            |
|     |                                              |                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                |

.....  
data i podpis  
Zastępcą ds. Kształcenia

.....  
data i podpis  
Dyrektora Kolegium